

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Obdo/45/2018
Identifikačné číslo spisu: 3115211021
Dátum vydania rozhodnutia: 26.09.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Ivana Izakovičová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:3115211021.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: JUDr. Matúš Košara, so sídlom kancelárie Piaristická 276/46, 911 01 Trenčín, správcu konkurznej podstaty úpadcu Pozemné stavby Púchov, s.r.o. v konkurze, so sídlom Svätoplukova 1733, 020 01 Púchov, IČO: 31 629 733, proti žalovanému: Hrušecká stavební spol. s r.o., so sídlom U zbrojnice 588, 691 56 Hrušky, IČO: 255 85 142, Česká republika, právne zastúpenému JUDr. Dušanom Divkom, advokátom, spol. s r.o., so sídlom Šoltésovej 346/1, 017 01 Považská Bystrica, IČO: 36 860 654, o zaplatenie 95.080,30 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Trenčín, pod sp. zn. 36Cb/213/2015, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 30. apríla 2018, č. k. 16Cob/220/2017-75, takto

rozhodol:

I. Dovolanie žalobcu o d m i e t a .

II. Žalovaný m á n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Trenčín, ako súd prvej inštancie, rozsudkom zo dňa 25.11.2016, č. k. 36Cb/213/2015-41, výrokom I. žalobu zamietol a výrokom II. žalovanému priznal náhrada 100 % trov konania.

2. V odôvodnení rozhodnutia s poukazom na § 451 ods. 1, 2; § 454; § 456 a § 457 Občianskeho zákonníka súd prvej inštancie uviedol, že v konaní nebola preukázaná existencia písomnej zmluvy uzavretej medzi stranami sporu, ktorej predmetom by bolo zhotovenie v žalobe uvedených prác. Taktiež nebolo preukázané, že by strany sporu uzavreli predmetnú zmluvu ústne alebo konkludentne. V tejto súvislosti súd prvej inštancie podotkol, že strany sporu síce poukazovali na konanie vedené Okresným súdom Trenčín pod sp. zn. 37Cbi/49/2013, jednotlivé dôkazy z uvedeného súdneho spisu vykonať nenavrhl. Z uvedeného vyplýva, že v konaní nebola preukázaná zmluva medzi úpadcom a žalovaným ako právna skutočnosť, na základe ktorej by bol žalovaný vykonal stavebné práce úpadcovi a úpadcovi by bola vznikla zmluvná povinnosť uhradiť žalovanému ich cenu. Vzhľadom k tomu v konaní nebola

preukázaná skutková podstata bezdôvodného plnenia v zmysle § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka, keďže v konaní nebolo preukázané zaplatenie predmetnej faktúry na základe neplatnej zmluvy, a teda ani povinnosť žalovaného uhradiť žalovanú sumu v zmysle § 457 Občianskeho zákonníka do konkurznej podstaty úpadcu.

3. Zároveň súd prvej inštancie uzavrel, že z faktúry, položkového rozpočtu, výpisu z účtu a vyjadrení strán sporu je nesporné, že žalovaný predmetné stavebné práce vykonal, na základe čoho mu vzniklo právo na zaplatenie ich hodnoty. Úpadca uhradil žalovanému fakturovanú cenu týchto prác, predmetnú faktúru nerozporoval. Z toho možno vyvodiť záver, že úpadca považoval záväzok uhradiť cenu predmetných prác za svoj vlastný. V konaní nebolo preukázané, že by žalovaný vykonal stavebné práce pre inú osobu. Vzhľadom k tomu v konaní neboli preukázané ani zákonné predpoklady skutkovej podstaty bezdôvodného obohatenia upravené v § 454 Občianskeho zákonníka, teda že by úpadca uhradil predmetnú sumu za iného dlžníka. Okrem toho, prijatie žalovanej sumy v tomto prípade nemožno podľa okresného súdu považovať za hodnotu, o ktorú by sa navýšil majetok žalovaného, nakoľko prijatá cena predstavuje hodnotu stavebných prác, ktoré žalovaný vykonal, a preto nebol preukázaný ani vznik bezdôvodného obohatenia u žalovaného. V konaní nebolo preukázané, že by poskytnuté peňažné plnenie nezodpovedalo obvyklej hodnote predmetných prác v danom čase za obdobných obchodných podmienok. Samotný žalobca, ktorý je ako správca oboznámený so stavom záväzkov úpadcu podrobnejšie ako súd, na základe navrhnutých a predložených dôkazov v tomto konaní, podaním žaloby o odporovateľnosť právneho úkonu úpadcu voči konkurzným veriteľom (37Cbi/49/2013) pripustil existenciu záväzku úpadcu uhradiť žalovanému sumu 95.080,30 eur na základe vykonaných stavebných prác.

4. V odseku 16. odôvodnenia súd prvej inštancie zdôvodnil nevykonanie výsluchu svedkov, ktorých výsluch navrhol v konaní žalovaný (ktorí boli vypočutí v konaní sp. zn. 36Cbi/42/2013) na preukázanie skutočnosti, že úpadcovi bola uhradená cena predmetných stavebných prác iným subjektom.

5. O nároku žalovaného ako úspešnej strany sporu rozhodol súd prvej inštancie v zmysle § 255 ods. 1 C. s. p., ktorému priznal náhradu 100 % trov konania.

6. Na odvolanie žalobcu, Krajský súd v Trenčíne, ako odvolací súd, napadnutým rozsudkom zo dňa 30.04.2018, č. k. 16Cob/220/2017-75 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie a žalovanému priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

7. V odôvodnení rozhodnutia odvolací súd uviedol, že sa v celom rozsahu stotožnil s rozsudkom súdu prvej inštancie, ako aj s jeho odôvodnením a považuje ho za vecne správne. Na zdôraznenie správnosti potvrdeného rozhodnutia a k odvolacím dôvodom žalovaného uviedol nižšie uvedené skutočnosti.

8. Za správny skutkový záver považoval odvolací súd hodnotenie súdu prvej inštancie, že v konaní nebola preukázaná existencia písomnej, ústnej ani konkludentne uzavretej zmluvy medzi úpadcom a žalovaným, predmetom ktorej bolo vykonanie prác vyúčtovaných faktúrou č. 112003 v sume 95.080,30 eur. Posudzovanie platnosti alebo neplatnosti právneho úkonu, ktorý žalobca vymedzil ako nejasnú zmluvu a neznámy právny úkon, v rámci riešenia prejudiciálnej otázky o uplatnenom nároku na peňažné plnenie podľa odvolacieho súdu neprichádzalo v spore do úvahy a nie je ani možné.

9. Krajský súd v Trenčíne sa taktiež stotožnil so skutkovým záverom súdu prvej inštancie, že z faktúry, položkového rozpočtu, výpisu z účtu a vyjadrenia žalovaného, ktoré žalobca prostriedkami procesného útoku nepoprel, že žalovaný vykonal stavebné práce vyúčtované predmetnou faktúrou, na základe čoho mu vzniklo právo na zaplatenie ich hodnoty. Úpadca túto faktúru uhradil žalovanému, ktorý faktúru a fakturovanú cenu stavebných prác nerozporoval. Žalovaný prostredníctvom právneho zástupcu na pojednávaní dňa 26.02.2016 opísal skutkový dej, právne úkony a právne vzťahy existujúce v rámci stavby Hotel Javorník medzi úpadcom, spoločnosťou TICHÝ A KUBÍK, s.r.o. a žalovaným, ako aj úkony týkajúce sa vyúčtovania a zaplatenia ceny stavebných prác úpadcom žalovanému vo vzájomných súvislostiach existujúcich vzťahov. Ak na základe dohody označených subjektov žalovaný vykonal

stavebné práce na stavbe Hotel Javorník a cenu týchto prác zaplatil úpadca žalovanému, pričom sám úpadca mal cenu stavebných prác, ktoré vykonal na predmetnej stavbe žalovaný, zaplatené spoločnosťou TICHÝ A KUBÍK, s.r.o., súd prvej inštancie správne uviedol, že z uvedeného možno vyvodíť záver, že úpadca považoval záväzok uhradiť cenu predmetných prác žalovanému za svoj vlastný.

10. Odvolací súd zároveň konštatoval, že odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie dáva podklad pre výrok tohto rozsudku a pre prieskum správnosti postupu okresného súdu v odvolacom konaní. Rozsudok súdu prvej inštancie spĺňa aj podmienku presvedčivosti. V súlade s preskúmaním a vyhodnotením náležitostí rozsudku súdu prvej inštancie, preto posúdil odvolací súd odvoláciu námietku žalobcu ako nedôvodnú.

11. Výrok o trovách konania odvolacieho súdu sa zakladá podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 a § 262 ods. 1 C. s. p.

12. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal v zákonom stanovenej lehote dovolanie žalobca (č. l. 89), prípustnosť ktorého odôvodnil ust. § 420 písm. f/ C. s. p., teda že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podľa žalobcu ďalej napadnuté rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci, pričom rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá ešte nebola v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu vyriešená (§ 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p.).

13. Žalobca (v ďalšom texte tiež ako „dovolateľ“) v prvom rade vytkol, že konajúce súdy vykladajú skutkové tvrdenia žalobcu v rozpore s ich obsahom. Žalobca v konaní jednoznačne tvrdil a svoje skutkové tvrdenia vymedzil tým spôsobom, že žalované plnenie bolo poskytnuté bez právneho dôvodu, keďže má za to, že žiadna zmluva medzi stranami neexistuje. Alternatívne ak by súd ustálil, že existuje právny dôvod, tak žalobca tvrdil, že takýto právny dôvod by bol neplatným právnym úkonom, pre absenciu podstatných náležitostí zmluvy, nejasnosti jej formy a nejasnosti dátumu jej uzatvorenia. Preto ak súd prvej inštancie zistil, že v konaní nebola preukázaná zmluva medzi úpadcom a žalovaným, ako právna skutočnosť, mal vyhovieť podanej žalobe a zaviazat' žalovaného na úhradu plnenia, ktoré prijal bez zmluvy. Týmto okresný súd nezistil povinnosť úpadcu na úhradu žalovanej sumy žalovanému, avšak o vrátení bezdôvodného obohatenia úpadcovi súd rozhodol zamietnutím podanej žaloby.

14. Dovolateľ je preto toho názoru, že nedostal odpovede na svoje otázky kladené súdu podanou žalobou. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštancie, nie je zrejmé, že ak v konaní ustálil neexistenciu právneho titulu na žalovanú sumu, súd následne žalobu zamietol, keď v konaní žalobca rozporoval vykonanie či dodanie fakturovaných stavebných prác a žalovaný v konaní nepreukázal ich dodanie. V uvedenom žalobca vidí odňatie práva na spravodlivý proces. Žalobca dodal, že ak nesie dôkazné bremeno v otázke preukázania, že neprijal žiadne protiplnenie od žalovaného za žalovanú sumu, tak rovnako žalovaný v konaní žiadnym spôsobom nepreukázal dodanie stavebných prác úpadcovi.

15. Žalobca má zároveň za to, že otázka či je vôbec možné domáhať sa vrátenia plnenia poskytnutého na fiktívnu faktúru bez preukázania dodania stavebných prác, nebola pred dovolacím súdom doposiaľ riešená. Rovnako ako ani otázka, či je možné skutkové tvrdenia žalobcu vykladať v rozpore s ich obsahom ako sú obsiahnuté v žalobe a v prednesoch žalobcu.

16. Na základe všetkých vyššie uvedených tvrdení žalobca dovolaciemu súdu navrhol, aby napadnutý rozsudok odvolacieho súdu spolu s rozsudkom súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil Okresnému súdu Trenčín na ďalšie konanie. Zároveň si žalobca uplatnil náhradu trov dovolacieho konania.

17. Žalovaný v písomnom vyjadrení k dovolaniu (č. l. 99 spisu), dovolaciemu súdu navrhol, aby dovolanie žalobcu odmietol a priznal mu plnú náhradu trov dovolacieho konania. Uviedol, že žalobca

zastával právny názor, že ide o bezdôvodné obohatenie z dôvodu plnenia bez právneho dôvodu. V inom konaní vedenom na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 30Cbi/49/2013 tvrdil, že ide o platný právny úkon, ktorému je povinný odporovať, pretože došlo k ukráteniu veriteľov. Tento rozpor podľa žalovaného nevedel v konaní žalobca vysvetliť, nakoľko iba konštatoval, že musí ochraňovať záujmy ostatných veriteľov.

18. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“), ako súd dovolací [§ 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „C. s. p.“)], po zistení, že dovolanie podal včas žalobca, v neprospech ktorého bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.), zastúpený podľa § 429 ods. 2 písm. a/ C. s. p., bez nariadenia pojednávania (§ 443 C. s. p.) dospel k záveru, že tento mimoriadny opravný prostriedok žalobcu treba odmietnuť, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné s tým, že dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až 435 C. s. p.

19. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým nemožno napadnúť každé rozhodnutie odvolacieho súdu. Výnimočnosti tohto opravného prostriedku zodpovedá právna úprava jeho prípustnosti v Civilnom sporovom poriadku.

20. Podľa ustanovenia § 419 C. s. p., proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Z citovaného ustanovenia *expressis verbis* vyplýva, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, tak takéto rozhodnutie nemožno úspešne napadnúť dovolaním. Prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú taxatívne vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 C. s. p. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže dovolacie konanie uskutočniť, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

21. V posudzovanom prípade dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f/ C. s. p., podľa ktorého dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Túto vadu videl dovolateľ v tom, že rozsudok odvolacieho súdu je nedostatočne odôvodnený a arbitrárny, keďže odvolací súd sa nevysporiadal s podstatnými odvolacími námietkami žalovaného, v podstatnej miere len zopakoval odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie a v podrobnostiach na toto odôvodnenie poukázal, pričom v časti preukázania odmeny za čiastkové úkony právnej služby dospel k opačnému záveru. Týmto podľa dovolateľa napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu trpí vadou v zmysle ust. § 420 písm. f/ C. s. p. Nereflektovanie zásadných tvrdení žalovaného v odvolaní predstavuje vážne porušenie práva žalovaného na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a porušenie práva na spravodlivé súdne konanie podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

22. Pojem „právo na spravodlivý proces“ v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ C. s. p. nahradil doterajší pojem „odňatie možnosti konať pred súdom“ v zmysle ustanovenia § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. Relevantné znaky, ktoré charakterizujú procesnú vadu v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ C. s. p. sú - zásah súdu do práva na spravodlivý súdny proces a nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva. Právo na spravodlivý súdny proces predstavuje možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrovanou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov. Vyššie citované ustanovenie § 420 písm. f/ C. s. p. zakladá prípustnosť a dôvodnosť dovolania v prípade, ak miera porušenia procesných práv strany, v dôsledku nesprávneho procesného postupu súdu, nadobudla značnú, výraznú, resp. relevantnú intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia sa rozumie nesprávny (vadný) procesný postup súdu, spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení procesných ustanovení, ktoré sa vymykajú zákonnému, ale aj ústavnému procesno-právnemu rámcu a ktorý tak zároveň znamená aj porušenie procesných práv garantovaných Ústavou Slovenskej republiky (ďalej aj „Ústava SR“).

23. Obsahom práva na spravodlivý proces (článok 46 ods. 1 Ústavy SR) je umožniť každému, bez akejkoľvek diskriminácie, reálny prístup k súdu, pričom tomuto právu zodpovedá povinnosť súdu vo veci konať a rozhodnúť. Právo na spravodlivý súdny proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Do práva na spravodlivý proces však nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, hodnotením dôkazov (sp. zn. IV. ÚS 22/04) a ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa rozhodlo v súlade s jeho požiadavkami (sp. zn. I. ÚS 50/04).

24. Právo strany sporu na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces a práva na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR a článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (sp. zn. II. ÚS 383/06).

25. Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky, súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu.

26. Funkciou odôvodnenia súdneho rozhodnutia je predovšetkým doložiť správnosť rozhodnutia súdu, pričom odôvodnenie je zároveň aj prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu pri vydaní rozhodnutia a nástrojom ochrany pred svojvoľou súdnej moci. Odôvodnenie rozhodnutia by malo stranám sporu umožniť posúdiť, ako súd v ich veci vyložil a aplikoval príslušné právne predpisy a akými úvahami sa spravoval pri svojom rozhodovaní.

27. Po preskúmaní veci dovolací súd dospel k názoru, že v posudzovanej veci odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu nie je nedostatočné, arbitrárne a nepreskúmateľné, pretože ako celok spĺňa parametre zákonného odôvodnenia rozhodnutia. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu sú zrejmé podstatné dôvody, pre ktoré odvolací súd potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie. Konštatoval správnosť dôvodov uvedených v odôvodnení rozhodnutia súdu prvej inštancie vo vzťahu k posúdeniu skutkových a právnych záverov. Odvolací súd dodal, že žalobca v konaní nepreukázal skutkovú podstatu bezdôvodného obohatenia žalovaného podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka zakladajúcu povinnosť žalovaného vydať žalobcovi bezdôvodného obohatenie podľa § 451 ods. 1, § 457 Občianskeho zákonníka, prípadne podľa § 454 Občianskeho zákonníka (odsek 15. odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie). Odvolací súd ďalej zdôraznil, že v prípade ak žalobca vymedzil za základ sporu nejasnú zmluvu a neznámy právny úkon, v rámci riešenia prejudiciálnej otázky o uplatnenom nároku na peňažné plnenie neprichádzalo v spore do úvahy a nie je ani možné posudzovanie platnosti alebo neplatnosti takto vymedzeného právneho úkonu.

28. Odvolací súd po prejednaní odvolania bez nariadenia pojednávania dospel k záveru, že súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie v potrebnom rozsahu a náležite zistil skutkový stav, dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ktorých založil svoje rozhodnutie, preto rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správne. Takýto postup umožňovalo odvolaciemu súdu ustanovenie § 387 ods. 2 C. s. p., podľa ktorého ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

29. Podľa názoru dovolacieho súdu, procesný postup odvolacieho súdu, ale aj súdu prvej inštancie prebiehal v zmysle právnej úpravy Civilného sporového poriadku, žalobca mal možnosť zúčastniť sa na úkonoch súdu prvej inštancie a proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie podať odvolanie, čo aj urobil. Skutočnosť, že dovolateľ (žalobca) sa nestotožňuje s právnym názorom všeobecného súdu, nemôže viesť k záveru o nepreskúmateľnosti, zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia

odvolacieho súdu. Procesným postupom súdov oboch inšancií nedošlo k tomu, že by súdy znemožnili žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že by tým došlo k porušeniu práva žalobcu na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ C. s. p.).

30. Pre úplnosť dovolací súd poukazuje aj na zjednocujúce stanovisko občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu SR č. 2/2016 z 3. decembra 2015, z ktorého vyplýva, že nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle ust. § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p., pričom len výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje ani zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa vyššie citovaného ustanovenia. Jedná sa o taký výnimočný prípad, kedy ide o také nedostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré neobsahuje ani len zásadné vysvetlenie dôvodov, podstatných pre rozhodnutie súdu, čo vykazuje znaky až vady „najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém alebo vady zásadnej, hrubej a podstatnej“, prípadne ak sa zrušením napadnutého rozhodnutia má dosiahnuť náprava „justičného omylu“. O takýto prípad však v preskúmvanej veci nejde, pretože tak, ako je už vyššie konštatované, skutkové a právne závery obsiahnuté v odôvodnení rozhodnutia odvolacieho súdu (ktoré spolu s odôvodnením rozhodnutia súdu prvej inšancie tvoria jeden celok) nie sú v danom prípade zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s článkom 46 ods. 1 Ústavy SR. Za porušenie základného práva zaručeného v článku 46 ods. 1 Ústavy SR, ako aj článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil rozhodnutie podľa predstáv žalobcu. Vyššie citované zjednocujúce stanovisko Najvyššieho súdu SR je aktuálne aj po 1. júli 2016, kedy nadobudol účinnosť nový Civilný sporový poriadok, pretože zmeny v právnej úprave dovolania a odvolacieho konania, obsiahnuté v novom Civilnom sporovom poriadku, sa nedotkli podstaty a zmyslu tohto stanoviska.

31. K námietke žalobcu dôvodenej podľa § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p., podľa ktorej otázka či je vôbec možné domáhať sa vrátenia plnenia poskytnutého na fiktívnu faktúru bez preukázania dodania stavebných prác, nebola pred dovolacím súdom doposiaľ riešená. Rovnako ako ani otázka, či je možné skutkové tvrdenia žalobcu vykladať v rozpore s ich obsahom ako sú obsiahnuté v žalobe a v prednesoch žalobcu; dovolací súd uvádza nasledovné.

32. Pri dovolacom dôvode vyvodenom z § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p., je dovolateľ povinný dovolací dôvod vymedziť nesprávnym právnym posúdením takej právnej otázky, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 08.06.2017, sp. zn. 3Cdo/52/2017).

33. Dôvod prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p. predpokladá, že právnu otázku dovolací súd dosiaľ neriešil a je tu daná potreba, aby dovolací súd ako najvyššia súdna autorita túto otázku vyriešil. Právna úprava účinná od 1. júla 2016, dáva dovolaciemu súdu právomoc rozhodnúť o tom, či ide o otázku zásadného právneho významu, ktorá nebola dosiaľ riešená. Základným predpokladom prípustnosti dovolania je, že dovolací súd vo svojej rozhodovacej činnosti, doposiaľ neposudzoval právnu otázku nastolenú dovolateľom (t. j. právne posúdenie veci odvolacím súdom, s ktorým dovolateľ nesúhlasí). Zároveň platí, že právna otázka, ktorú má dovolací súd vo svojom rozhodnutí riešiť, musí byť rozhodujúca (kľúčová) pre rozhodnutie vo veci samej. To znamená, že dovolací súd nemôže riešiť hypotetické otázky, ktoré nemajú, resp. v ďalšom konaní nemôžu mať vplyv na meritórne rozhodnutie, a ani akademické otázky, ktoré nemajú vôbec súvis s rozhodovaným sporom.

34. Dovolací súd zdôrazňuje, že základným predpokladom prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p. je, že dovolací súd vo svojej rozhodovacej činnosti, doposiaľ neposudzoval právnu otázku nastolenú dovolateľom (t. j. právne posúdenie veci odvolacím súdom, s ktorým dovolateľ nesúhlasí).

35. Pristúpiť k dovolaciemu prieskumu je dovolací súd oprávnený len v prípade zákonom predpokladaného riadneho vymedzenia dovolacích dôvodov. Poukaz na skutkové posúdenie ohľadom vrátenia plnenia poskytnutého na fiktívnu faktúru bez preukázania dodania stavebných prác; ako aj či je

možné skutkové tvrdenia žalobcu vykladať v rozpore s ich obsahom ako sú obsiahnuté v žalobe a v prednesoch žalobcu; a to bez uvedenia, v čom konkrétne nesprávne právne posúdenie spočívalo (so zdôraznením dôležitosti správneho právneho posúdenia tejto otázky pre posudzovanú vec), nenapĺňa kvalitatívne požiadavky kladené zákonom na dovolanie v časti vymedzenia dovolacích dôvodov, ktorých garanciou splnenia má byť povinné právne zastúpenie dovolateľa.

36. Vyššie uvedenú dovoláciu námietku dôvodenú podľa § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p., je možné považovať za takú, ktorou dovolateľ nesúhlasí s vyhodnotením dokazovania konajúcimi súdmi týkajúce sa skutkových okolností daného sporu. Dovolací súd konštatuje, že dovolanie uplatnené podľa § 421 ods. 1 C. s. p., je však možné odôvodniť iba nesprávnym právnym posúdením, ktorého súčasťou nie je (a ani nemôže byť) prípadné, podľa názoru dovolateľa, nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu (existencie zmluvy medzi sporovými stranami). Prípadnú vadu rozhodnutia spočívajúcu nedostatočným zistením rozhodujúcich skutkových okolností, nie je možné subsumovať pod nesprávne právne posúdenie, keď pod právnym posúdením sa rozumie činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení, súd vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav.

37. Dovolací súd zároveň pre úplnosť pripomína, že uvedenú vadu nemožno považovať ani za nesprávny procesný postup, ktorým by sa znemožnilo strane uskutočňovať jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ C. s. p.). Totiž už podľa predchádzajúcej právnej úpravy nebolo dôvodom znemožňujúcim realizáciu procesných oprávnení strany sporu (a zakladajúcim prípustnosť dovolania), nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu (R37/1993, R125/1999, R42/1993).

38. Dovolací súd zároveň dodáva, že za relevantné vymedzenie dovolacieho dôvodu v súlade s § 432 ods. 1 a 2 C. s. p., nemožno považovať argumenty žalobcu uvedené v dovolaní, z ktorých je zrejmá v zásade len jeho nespokojnosť s vyvodením skutkových zistení a záverov odvolacieho súdu.

39. Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe uvedených skutočností dospel k záveru, že prípustnosť dovolania žalobcu podľa § 420 písm. f/ C. s. p. a § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p., nie je procesne daná, preto jeho dovolanie podľa § 447 písm. c, písm. f/ C. s. p., odmietol.

40. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C. s. p.). O výške náhrady trov konania žalovaného, rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 C. s. p.).

41. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.